

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 178
van **MATTHIAS DIEPENDAELE**
datum: 14 december 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

DronePort Brustem - Opzet, financiering en objectieven

Op het terrein van de oude luchtmachtbasis van Brustem komen twee testzones voor dronevluchten en een incubator voor jonge bedrijven die zich bezighouden met drones. Dit project – DronePort genaamd – betreft een samenwerking tussen de stad Sint-Truiden en LRM (Limburgse Reconversiematschappij) in de vorm van een vennootschap. DronePort gaat van start met 4,5 miljoen euro aan kapitaal: 2,5 miljoen van LRM, 1 miljoen Vlaamse subsidies en 1 miljoen via het autonome gemeentebedrijf AGOST.

Bedoeling is dat op het terrein in Brustem in 2017 een incubatorgebouw opgericht wordt dat ruimte zal bieden aan (jonge) bedrijven uit de drone-industrie. De testzones zouden evenwel nu al toegankelijk zijn. Ook het luchtruim boven Brustem is al zo goed als permanent opengesteld voor dronevluchten.

1. Kan de minister een exhaustieve omschrijving geven van de opzet van DronePort? In welk breder kader past deze investering?
2. Kan de minister, wat de financiering van DronePort betreft, een overzicht geven van de financierende instanties en kanalen?
3. Welke doelstellingen stelt de geplande incubator voorop met betrekking tot het oprichten van start-ups of het aantrekken van gevestigde bedrijven in de drone-industrie?
Hoe zal deze incubator concreet ingericht worden om aan deze doelstellingen te beantwoorden?
4. Zijn er bepaalde doelstellingen met betrekking tot het gebruik van de testzones?
Over wat soort van testen zal het gaan?
5. Zijn er eventueel al toezeggingen of engagementen vanuit de bedrijfs- of onderzoekswereld met betrekking tot het gebruik van de testzones en de incubator?
6. Welke bijkomende samenwerkingsmogelijkheden of kruisbestuivingen ziet de minister? Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan EUKA (Vlaamse sectorfederatie voor drones), SOC's, universiteiten, bedrijven enzovoort.
7. Welk tewerkstellingspotentieel en return on investment ziet de minister op de site op korte en lange termijn?

ANTWOORD

op vraag nr. 178 van 14 december 2015

van **MATTHIAS DIEPENDAELE**

1. Tal van internationale studies bevestigen dat Remotely Piloted Aircraft Systems (RPAS) of drones zullen leiden tot een belangrijke economische meerwaarde in de nabije toekomst. Bovendien wordt o.a. ook door Europese beleidsmakers erkend dat regionale ondersteuning kan leiden tot een unieke positie om innovatie en tewerkstelling regionaal te verankeren.

De aanwezigheid van een unieke infrastructuur (landingsbaan + gebouwen) op de luchtmachtbasis in Sint-Truiden (Brustem) en de regionale aanwezigheid van kennis, expertise en kapitaal maken deze site uitermate geschikt voor de ontwikkeling van drone-gerelateerde activiteiten.

Het is de ambitie van DronePort om een campus te worden die onderzoek en ondernemerschap in deze nieuwe sector stimuleert door de juiste infrastructuur en ondersteuning aan te bieden aan bedrijven en organisaties actief in deze sector of aanverwante sectoren.

Deze infrastructuur bestaat enerzijds uit een veilig en goedgekeurd luchtruim waarin volgende activiteiten kunnen georganiseerd worden:

- testen van drones of componenten van drones (sensoren, ...);
- certificatie- en kalibratie-testing van drones of componenten aan boord van drones;
- demonstraties gerelateerd aan toepassingen voor specifieke sensoren (b.v. inspectie, agricultuur, ...);
- opleidingen van piloten.

Anderzijds zijn er de terreinen waarop bedrijven en organisaties zich kunnen vestigen en kunnen doorgroeien. Er wordt gedacht aan:

- een incubator voor startende bedrijven en onderzoeksinstellingen;
- kantoorruimte die gehuurd kan worden door groeiende bedrijven actief in deze sector;
- industriegronden voor gevestigde bedrijven die (internationaal) aangetrokken worden.

Het project Drone- & Fruitvalley van de stad Sint-Truiden werd weerhouden in het kader van SALK omdat het bijdraagt tot een versterking van het innovatieve vermogen van de provincie, en omdat het voor bijkomende tewerkstelling zal zorgen.

Het project werd voorbereid door een stuurgroep van verschillende actoren van de Stad Sint-Truiden, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM), De Limburgse Investeringsmaatschappij (LRM), het Directoraat Generaal van de Luchtvaart (DGLV), Defensie en Limburg Regional Airport. Het wordt gerealiseerd in fasen:

FASE 0: Het provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan

Recent (mei 2015) werd het PRUP goedgekeurd dat het juridisch kader legt voor de ontwikkeling van de site. Het PRUP omvatte de uitbreiding van het regionaal industrie terrein met 36ha.

Hierdoor ontstaat een terrein van 12,6 ha voor de ontwikkeling van de luchtvaart- en drone gerelateerde activiteiten op de site aangevuld met 15,6ha voor hoogtechnologische bedrijvigheid.

FASE 1: het Luchtruim

De goedkeuring van een luchtruim dat testvluchten, opleidingen, demonstratievluchten met drones toelaat is uiteraard een belangrijke mijlpaal in het project.

Dankzij de expertise van Limburg Regional Airport (de verantwoordelijke uitbater van het vliegveld) en de uitstekende medewerking van het Directoraat Generaal van de Luchtvaart zijn er dan ook belangrijke stappen gezet.

Sinds november 2015 is een eerste luchtruim goedgekeurd op de site van Sint-Truiden dat vluchten toelaat met multi-rotor drones. Deze goedkeuring werd internationaal gepubliceerd.

Verder werd het licht op groen gezet om een zone te creëren voor de zogenaamde fixed-wing drones. Deze zone zal begin 2016 eveneens gepubliceerd worden.

Belangrijke opmerking in dit kader is dat alle vluchten in deze zones enkel uitgevoerd worden mits goedkeuring van en in samenwerking met het Directoraat Generaal van de Luchtvaart.

Dankzij de samenwerking met Limburg Regional Airport wordt het luchtverkeer op de site in goede banen geleid en werden de nodige operationele- en veiligheidsprocedures opgesteld die ook ter goedkeuring voorgelegd werden aan het DGLV.

FASE 2: Consolideren van onroerende goederen van Stad Sint-Truiden en LRM

Gelet op de investeringsbehoefte, de noodzaak van verankering op lange termijn en de uitbouw van een gemeenschappelijke visie en executie van deze visie hebben Stad Sint-Truiden/Agost en LRM DronePort NV opgericht.

Door oprichting van deze vennootschap kunnen de onroerende goederen, financiële middelen en expertise van de partners gecombineerd worden in een gemeenschappelijke vennootschapsstructuur en beheer.

De goedgekeurde SALK subsidies zullen in dit kader ook aangewend worden.

FASE 3: investeringen op korte termijn

DronePort NV zal op korte termijn een aantal investeringen doen. Het gaat bijvoorbeeld om de verwerving van gronden van Brustem Industrie Park NV die binnen activiteitengebied liggen van DronePort NV. Verder wordt ook het hoofdgebouw van Droneport NV gebouwd, met daarin verhuurbare bedrijfsruimte, centrale faciliteiten en een incubator voor startende dronebedrijven.

2.

	Inbreng in onroerende goederen	cash	totaal
Stad Sint-Truiden/AGOST	2.930.246,00 €	1.000.000 €	3.930.246,00 €

LRM	1.798.705,68 €	2.500.000 €	4.298.705,68 €
SALK		1.000.000 €	

3. DronePort Incubator wil 30 startups actief faciliteren en hiermee 60 arbeidsplaatsen creëren. Op de ganse site is het de ambitie om 300 arbeidsplaatsen te creëren. De incubator zal enerzijds faciliteiten aanbieden die typisch zijn voor alle incubatoren:
- Flexibele werkplekken voor startups gaande van een werkplek in gedeeld landschapskantoor tot kleine kantoorruimte die flexibel gehuurd kan worden;
 - Centrale faciliteiten (ICT, post, bureautica);
 - Vergader en seminariefaciliteiten;
 - Coaching en ondersteuning in de bedrijfsvoering;
 - Coaching en ondersteuning in business development (zowel lokaal als internationaal).

Daarnaast zijn er specifieke faciliteiten nodig eigen aan de sector:

- Ateliers waar startups kunnen werken aan hardware prototypes;
 - De mogelijkheid wordt onderzocht om een aantal gemeenschappelijke faciliteiten te voorzien zoals 3D printers, electronica meetinstrumenten enz. In samenwerking met bedrijven actief in deze gebieden;
 - Flexibele toegang tot de drone testzones voor testing van prototypes;
 - Ondersteuning bij de aanvraag van vergunningen en procedures i.s.m. DGLV.
4. De aanwezigheid van een testzone heeft een belangrijke meerwaarde voor de site:
- Flexibele test faciliteiten voor startups;
 - Test en demonstratie faciliteiten bij workshops & seminars zowel voor lokale als internationale bedrijven;
 - Certificatie van toestellen en piloten;

Als we spreken over testen, dan gaat het in principe om:

- Testen van drones of componenten van drones (sensoren, ...);
 - Certificatie- en kalibratie van drones of componenten aan boord van drones;
 - Demonstraties van drones;
 - Demonstraties gerelateerd aan toepassingen voor specifieke sensoren (b.v. inspectie, agricultuur, ...);
 - Opleidingen van piloten.
5. Gelet op het feit dat de opstart van het project sterk gerelateerd is aan de goedkeuring van het luchtruim en hiervoor recent het licht op groen gezet werd kan het eigenlijke business development m.b.t. de site zowel naar startups toe als internationaal nu pas beginnen. Desalniettemin werden al Letters of Intent (LOI) ondertekend met 6 startende bedrijven die interesse hebben om zich te vestigen in de incubator.
- Vandaag is er nog geen wetgeving rond het gebruik van drones in België. Het is evenwel de verwachting dat de effectieve goedkeuring van deze wetgeving een belangrijke boost kan geven die ondernemers aanzet tot investeringen. Hierbij verwijzen we naar de groei van de sector in Frankrijk bij het tot stand komen van de wetgeving.
- Bovendien werd ook een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Syntra die de praktijkopleiding Dronepiloot in Sint-Truiden organiseert.
- Ten slotte werden ook al contacten opgestart met een aantal grote (internationale) bedrijven die vandaag reeds actief zijn in deze sector met het oog op een vestiging op de site. Het is uiteraard de doelstelling dit business development verder op te voeren en dit zowel lokaal als internationaal.
6. Naar de nabije toekomst toe, wordt er gedacht aan bijkomende samenwerkingsmogelijkheden met EUKA (Vlaamse sectorfederatie voor drones), SOC's, universiteiten, bedrijven enzovoort.

DronePort heeft vandaag reeds een samenwerkingsakkoord met EUKA waar het deel uitmaakt van het kernteam. DronePort is ook lid van BeUAS. Dit zijn de 2 belangrijkste sector organisaties in België. Met beide organisaties is er zeer regelmatig overleg over de noden van de sector en op welke manier DronePort een antwoord kan bieden.

Verder werd recent een overleg georganiseerd met de belangrijkste SOC's en universiteiten met het oog op het opzetten van een samenwerkingsovereenkomst:

- iMinds: incubatie programma's en link met onderzoeksteams;
- VITO: expertise m.b.t. applicaties van drones;
- IMEC: sensortechnologie en ondersteuning bij optimalisatie van electronica componenten;
- KULeuven (dep. Bio-ingenieurs en Burgerlijk Ingenieur) en Leuven Research & Development;
- PXL;
- Proef Centrum Fruitteelt: applicatie testing voor Agricultuur.

DronePort wil een formele samenwerkingsovereenkomst opstellen met deze SOC's/ onderzoeksinstellingen in de eerste helft van 2016.

Daarnaast is het ook de doelstelling DronePort internationaal op de kaart te zetten door samenwerking met organisaties die Europees of wereldwijd de drone industrie ondersteunen (UVS International, AUVSI, ...).

7. De doelstellingen op vlak van tewerkstelling zijn:

- 60 arbeidsplaatsen in de incubator.
- 300 arbeidsplaatsen in totaal op de volledige site.